

# توسط محققان دانشگاه تبریز انجام گرفت؛ استفاده از پتانسیل توده‌های بومی در تولید رقم جدید جو



محققان دانشگاه تبریز در قطب علمی اصلاح مولکولی غلات این دانشگاه، با استفاده از پتانسیل ژنتیکی توده‌های بومی جو نسبت به تولید ژنوتیپ‌های جدید سازگار به شرایط تغییر اقلیم اقدام کردند.

به گزارش ایسنا، دکتر سید ابوالقاسم محمدی، مدیر قطب علمی اصلاح مولکولی غلات دانشگاه تبریز با اعلام این خبر گفت: با تجزیه تنوع مولکولی، ساختار جمعیت و عدم تعادل پیوستگی در توده‌های بومی جو با استفاده از نشانگرهای SSR و EST-SSR موفق به شناسایی توده‌های بومی با ژن‌های مطلوب برای استفاده در برنامه‌های اصلاح جو شدیم.

به گفته او، نتایج این تحقیق نشان‌دهنده تنوع ژنتیکی بالا در

توده‌های بومی جو به خصوص توده‌های بومی ایرانی در مقایسه با ارقام زراعی و لاین‌های پیشرفته اصلاحی بود که می‌تواند در برنامه‌های اصلاح جو کشور در جهت توسعه پایه ژنتیکی ژرم پلاسم‌های اصلاحی و تولید ارقام پرمحصول سازگار به شرایط تغییر اقلیم باشد.

عضو هیأت علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز با تأکید بر اینکه جو زراعی چهارمین غله مهم دنیا و الگویی مهم از لحاظ سازگاری اکولوژیکی است که در اغلب نواحی معتدل دنیا کشت می‌شود و رتبه پنجم را پس از ذرت، گندم، برنج و سویا در تولید ماده خشک دارد، یادآور شد: متوسط عملکرد جو در دنیا در طی سال‌های اخیر ۲/۴۹ تن در هکتار و در ایران به طور متوسط ۱/۷۴ تن در هکتار بوده است.

وی تأکید کرد: با توجه به عملکرد پایین جو در کشور نسبت به متوسط جهانی، مدیریت و برنامه‌ریزی دقیق جهت بهره‌برداری مناسب از ژرم پلاسم موجود برای تولید ارقام پرمحصول و سازگار به شرایط مختلف محیطی ضروری است.

مدیر قطب علمی اصلاح مولکولی غلات دانشگاه تبریز یادآور شد: از طرف دیگر، تغییر جهانی شرایط آب و هوایی و افزایش جمعیت جهان نیاز به تولید گیاهانی با عملکرد بیشتر و سازگاری بهتر را تأکید می‌کند. یکی از راهکارهای رسیدن به این هدف، بهره‌برداری از غنای ژنتیکی توده‌های بومی سازگار به شرایط محیطی محلی است.

وی افزود: در این مطالعه، تنوع ژنتیکی، ساختار جمعیت و عدم تعادل کل ژنوم در ۱۴۴ ژنوتیپ جو متشكل از ۶۸ توده بومی ایرانی، ۵۱ توده بومی خارجی و ۲۴ رقم و لاین اصلاحی پیشرفته با استفاده از ۱۴۹ نشانگر EST-SSR و SSR توزیع شده در ژنوم جو مورد بررسی قرار گرفت.